CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin ósmoklasisty**
Przedmiot:	**Język angielski**
Formy arkusza:	OJAP-100, OJAP-200, OJAP-400, OJAP-500, OJAP-600, OJAP-660, OJAU-100, OJAU-Z01
Termin egzaminu:	14 czerwca 2023 r.
Data publikacji dokumentu:	14 czerwca 2023 r.

Zasady oceniania

Zadania zamknięte
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie otwarte sprawdzające znajomość środków językowych
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

1. W zadaniu otwartym sprawdzającym znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie stosuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych oraz znajomość funkcji językowych
1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
   - popełnia błędy, które zmieniają znaczenie wyrazu, np. *moose* zamiast *mouse* w zadaniu 3.1.
   - popełnia błędy, które powodują, że jest ona niejasna, na przykład:
     - powodują, że użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *muse* zamiast *mouse* w zadaniu 3.1.
     - powodują, że odpowiedź jest dwuznaczna lub wieloznaczna
   - używa zapisu fonetycznego w języku polskim, np. *I wud like* zamiast *I would like* w zadaniu 6.1.
   - udziela odpowiedzi, która:
     - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *food* zamiast *insects* w zadaniu 3.3.
     - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę, np. *I don't want* zamiast *I would like* w zadaniu 6.1.
   - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *pierścionki i kolczyki* zamiast *kolczyki* w zadaniu 10.3. (arkusz OJAP)
   - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *100 diamentami z Norwegii* zamiast *100 diamentami* w zadaniu 10.2. (arkusz OJAP)
   - udziela odpowiedzi w innym języku niż wymagany w danym zadaniu, np. *earrings* zamiast *kolczyki* w zadaniu 10.3. (arkusz OJAP).
3. W odpowiedziach do zadań otwartych sprawdzających rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych kluczowe jest przekazanie komunikatu. Błędy językowe oraz ortograficzne są dopuszczalne, o ile odpowiedź ucznia w sposób jednoznaczny wskazuje, że zrozumiał on tekst.

4. W przypadku zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych równie istotna jak komunikatywność odpowiedzi jest jej poprawność. Odpowiedzi zawierające poważne błędy językowe i/lub ortograficzne nie są akceptowane. W zadaniach sprawdzających uzyskiwanie informacji nie są akceptowane pytania intonacyjne, np. *She likes it?*

Uwaga!
Akceptowana jest każda poprawna odpowiedź, która nie została ujęta w zasadach oceniania.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024[1]		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	II.5) Uczeń znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
1.2.			C
1.3.		II.4) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	A
1.4.		II.3) Uczeń określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi.	A
1.5.		II.2) Uczeń określa główną myśl wypowiedzi […].	C
2.1.		II.5) Uczeń znajduje w wypowiedzi określone informacje.	E
2.2.			A
2.3.			D
2.4.			B

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
	Wymagania ogólne	**Wymaganie szczegółowe**
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].* I. Znajomość środków językowych. *Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	II.5) Uczeń znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.2.		
3.3.		

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 lipca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu ósmoklasisty przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1591).

Uszczegółowienia do zadania 3.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana
3.1.	mouse
3.2.	55 / fifty-five
3.3.	insects

Zad.	Przykłady odpowiedzi akceptowalnych	Uzasadnienie
3.1.	mice	Dopuszcza się uzupełnienie luki formą rzeczownika w liczbie mnogiej.
3.2.	fifty five / fiftyfive	Dopuszczalny zapis rozdzielny lub łączny.
	of 55 / 55 km/h	Akceptuje się przepisanie fragmentu z otoczenia luki.
3.3.	insect	Dopuszcza się uzupełnienie luki formą rzeczownika w liczbie pojedynczej.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych	Uzasadnienie
3.1.	spider	Odpowiedź niezgodna z tekstem.
	muse / mause / mous	Wymagana poprawna pisownia wyrazu *mouse* (poziom A.1).
	mouse and spider	Dwie odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna.
	moose	Błąd zmieniający znaczenie wyrazu.
3.2.	15 / 18 / 50 / 5,5	Odpowiedzi niezgodne z tekstem.
	fifti five / fifty-fife	Wymagany jest bezbłędny zapis liczebników *fifty* i *five*.
3.3.	plants	Odpowiedź niezgodna z tekstem.
	food	Odpowiedź nieprecyzyjna.

Uwagi dotyczące oceniania prac uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym rozumienie ze słuchu uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 3. w pracach uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
3.1.	mose
3.2.	fifti five
3.3.	incects / insecst

Znajomość funkcji językowych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
4.1.	IV. Reagowanie na wypowiedzi. *Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […].*	V.3) Uczeń […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.	D
4.2.			A
4.3.		V.1) Uczeń przedstawia […] inne osoby.	E
4.4.		V.9) Uczeń […] udziela rady.	B
5.1.			C
5.2.		V.4) Uczeń […] pyta o opinie […].	B
5.3.		V.2) Uczeń […] podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu.	A
5.4.		V.10) Uczeń pyta o pozwolenie […].	B

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
	Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
6.1.	IV. Reagowanie na wypowiedzi. *Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […].*	V.5) Uczeń wyraża swoje upodobania, intencje i pragnienia […].
6.2.	I. Znajomość środków językowych. *Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	V.12) Uczeń wyraża prośbę […].

Uszczegółowienia do zadania 6.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana
6.1.	I would like / I would prefer / I'd prefer
6.2.	could you do / can you do / would you do / will you do

Zad.	Przykłady odpowiedzi akceptowalnych	Uzasadnienie
6.1.	I want / I prefer	Akceptowane rozwiązania.
	I advise you	Akceptowane rozwiązanie.
	i would prefer	Akceptuje się zapis *i* małą literą.
6.2.	Could you do	Akceptuje się zapis pierwszego wyrazu wielką literą.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych	Uzasadnienie
6.1.	I'll go	Odpowiedź nie pasuje do otoczenia luki.
	I don't want	Nielogiczne uzupełnienie luki; odpowiedź nie pasuje do przedstawionej sytuacji.
	I would rather	Odpowiedź zawiera poważny błąd językowy.
	I think I want	Przekroczony limit wyrazów.
	I wud like	Zapis fonetyczny w języku polskim.
6.2.	I want to ask / I want you to do	Odpowiedź nie pasuje do otoczenia luki, wymagana jest konstrukcja zdania pytającego; przekroczony limit wyrazów.
	you can do	Odpowiedź nie pasuje do otoczenia luki, wymagana jest konstrukcja zdania pytającego.
	is it	Nie pasuje do otoczenia luki.
	could you doing	Odpowiedź zawiera poważny błąd językowy.
	can U do	Skróty tego typu nie są akceptowane w zadaniach krótkiej odpowiedzi.
	kuld you do	Odpowiedź niejasna.

Uwagi dotyczące oceniania prac uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym znajomość funkcji językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 6. w pracach uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
6.1.	I preffer / I woud like
6.2.	coudl you do

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Uczeń rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	III.4) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	B
7.2.		III.3) Uczeń określa kontekst wypowiedzi.	C
7.3.		III.2) Uczeń określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A
7.4.		III.1) Uczeń określa główną myśl tekstu […].	C
8.1.		III.5) Uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	C
8.2.			D
8.3.			A
9.1.		III.4) Uczeń znajduje w tekście określone informacje.	C
9.2.			A
9.3.			B
9.4.			C

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
	Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
10.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Uczeń rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].* V. Przetwarzanie wypowiedzi. *Uczeń zmienia formę przekazu […] pisemnego […].*	III.4) Uczeń znajduje w tekście określone informacje. VI.2) Uczeń przekazuje w języku […] polskim informacje sformułowane w […] języku obcym. (dla arkusza OJAP-100)
10.2.		
10.3.		VI.2) Uczeń przekazuje w języku obcym nowożytnym […] informacje sformułowane w tym języku obcym. (dla arkusza OJAU-100)

Uszczegółowienia do zadania 10. (arkusz OJAP)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana
10.1.	ósmego roku życia / 8. roku życia / ośmiu lat / 8 lat
10.2.	stoma diamentami / 100 diamentami / setką diamentów
10.3.	kolczyki

Zad.	Przykłady odpowiedzi akceptowalnych	Uzasadnienie
10.1.	poniżej 8 lat	Akceptuje się przepisanie fragmentu z otoczenia luki.
	usmego roku życia	Dopuszczalne są błędy w języku polskim, jeśli nie zakłócają zrozumienia odpowiedzi.
10.2.	w sto diamentów / ze stoma diamentami / przez sto diamentów	Akceptowane odpowiedzi.
	sto diamenty	Dopuszczalne są błędy w języku polskim, jeśli nie zakłócają zrozumienia odpowiedzi.
10.3.	kolczyki dla nas	Uzupełnienie zgodne z treścią tekstu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych	Uzasadnienie
10.1.	pewnego wieku	Odpowiedź nieprecyzyjna.
	8 / ośmiu / ósmego	Odpowiedź nieprecyzyjna.
	które mają mniej niż 8 lat	Odpowiedź nie pasuje do otoczenia luki.
	15 lat	Odpowiedź niezgodna z tekstem.
	2 godzin	Odpowiedź nielogiczna.
10.2.	z Francji / diamentami	Odpowiedź nie pasuje do otoczenia luki.
	diamentem	Odpowiedź niezgodna z tekstem.
	100 diamentów z Norwegii	Odpowiedź poprawna uzupełniona elementem niezgodnym z tekstem.
10.3.	pierścionki / naszyjniki	Odpowiedzi niezgodne z tekstem.
	pierścionki i kolczyki	Uczeń podaje dwie odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna.
	kolczyk	Odpowiedź nie pasuje do otoczenia luki.
	biżuterie	Odpowiedź nieprecyzyjna.
	earrings	Odpowiedź w innym języku niż wymagany w zadaniu.

Uszczegółowienia do zadania 10. (arkusz OJAU)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

Zad.	Odpowiedź oczekiwana
10.1.	eight / 8
10.2.	100 diamonds
10.3.	earrings

Zad.	Przykłady odpowiedzi akceptowalnych	Uzasadnienie
10.1.	eight years old	
	you / us	
10.2.	a hundred diamonds	
	diamonds	Minimalna realizacja.
	a hundret diamonds	Akceptowany błąd ortograficzny.
10.3.	some earrings	
	the earrings	Dopuszczalny błąd językowy.
	earring	Dopuszcza się uzupełnienie luki formą rzeczownika w liczbie pojedynczej.
	earings	Akceptowany błąd ortograficzny.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zad.	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych	Uzasadnienie
10.1.	under 8 (years old)	Uzupełnienie luki niespójne z fragmentem tekstu otaczającym lukę.
	15	Odpowiedź niezgodna z tekstem.
	2 hours	Odpowiedź nielogiczna.
	eight old	Zakłócenie komunikacji.
10.2.	over 100 diamonds	Odpowiedź niezgodna z tekstem.
	100	Odpowiedź nieprecyzyjna.
	diamonds from Norway	Poprawna odpowiedź, ale uzupełniona elementem, który jest niezgodny z tekstem.
10.3.	jewellery	Odpowiedź nieprecyzyjna.
	rings/necklaces	Odpowiedzi niezgodne z tekstem.
	rings and earrings	Uczeń podaje dwie odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna.

Znajomość środków językowych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
11.1.	I. Znajomość środków językowych. *Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	I. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	C
11.2.			B
11.3.			A
12.1.			C
12.2.			B
12.3.			B

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
13.1.	I. Znajomość środków językowych. *Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	I. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	*don't have anything*
13.2.			*not far (away) from*
13.3.			*Are you going to*

Zadanie	Przykłady odpowiedzi akceptowalnych
13.1.	do not have anything / haven't got anything
13.2.	not so far from / n't far (away) from
13.3.	are you going to

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie	Przykłady odpowiedzi niepoprawnych
13.1.	have nothing / there isn't anything
13.2.	isn't far away from
13.3.	You are going to / Are you going

Uwagi dotyczące oceniania prac uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią*

W zadaniu otwartym sprawdzającym stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tego zadania nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów z zaburzeniami komunikacji językowej, a także prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 13. w pracach uczniów z dysleksją, dysgrafią i dysortografią

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi
13.1.	don’t have anyting
13.2.	not far away form
13.3.	are You going to

Wypowiedź pisemna

Zadanie 14.
Od niedawna trenujesz nową dyscyplinę sportową. W e-mailu do kolegi z Wielkiej Brytanii:

- **poinformuj, jaką dyscyplinę sportową wybrałeś(-aś) i dlaczego właśnie tę**
- **napisz, jak zareagowali rodzice na Twoją decyzję o rozpoczęciu treningów**
- **opisz problem, który pojawił się podczas jednego z treningów.**

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zadanie	**Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024**	
	Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**
14.	I. Znajomość środków językowych. *Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	I. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […] w zakresie następujących tematów: 1) człowiek 3) edukacja 10) sport.
	III. Tworzenie wypowiedzi. *Uczeń samodzielnie formułuje krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne […].*	IV. Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne: 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości […] 3) przedstawia fakty z przeszłości […] 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie, przedstawia opinie innych osób 7) wyraża uczucia i emocje.
	IV. Reagowanie na wypowiedzi. *Uczeń […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, w formie prostego tekstu […].*	V. Uczeń reaguje w typowych sytuacjach: 3) […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
	V. Przetwarzanie wypowiedzi. *Uczeń zmienia formę przekazu […].*	VI.3) Uczeń przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia uczeń się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów uczeń się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?			
	3	2	1	0
3	4	3	2	1
2		2	1	1
1			1	0
0				0

Przykładowo: wypowiedź ucznia, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, zostaje oceniona na 2 punkty.

1. Egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi zasadami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–12 poniżej oraz ustaleniami przyjętymi dla konkretnego zadania
   b. w razie wątpliwości – rozważeniem następujących kwestii:
   – w jakim stopniu jako odbiorca czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu podpunktu polecenia?
   – w jaki sposób uczeń realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Jako podpunkt, do którego uczeń **nie odniósł się**, traktowana jest wypowiedź ucznia, która (a) nie realizuje tego podpunktu lub (b) realizuje go w sposób całkowicie niekomunikatywny.
3. Za podpunkt, do którego uczeń **odniósł się** w pracy, przyjmuje się komunikatywną wypowiedź ucznia, która w minimalnym stopniu odnosi się do jednego z trzech podpunktów polecenia.
   - Poprzez „minimalny stopień” rozumiane jest jedno odniesienie do podpunktu polecenia, np. *My parents were happy*.
   - Wyrażenia takie jak np. *play foofball*, *run a marathon* są traktowane jako jedno odniesienie do podpunktu polecenia.
4. Za podpunkt **rozwinięty** w pracy przyjmuje się komunikatywną wypowiedź ucznia, która odnosi się do jednego z trzech podpunktów polecenia w sposób bardziej szczegółowy.
   - Poprzez „bardziej szczegółowy sposób” rozumie się wypowiedź zawierającą (a) dwa odniesienia do danego podpunktu polecenia, np. *My parents didn’t say anything and left the room.* lub (b) jedno rozbudowane odniesienie do danego podpunktu polecenia, jeden aspekt opisany bardziej szczegółowo, np. *We had a problem with our ball. There wasn’t enough air in it.*
   - Wyrazy takie jak: *very*, *much*, *many*, *a lot* oraz stopień wyższy i najwyższy przymiotnika nie stanowią rozwinięcia podpunktu polecenia, niezależnie od tego, ile razy są powtórzone.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:

a. jeśli uczeń w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
b. jeśli uczeń nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.

6. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą dwóch wyrażeń synonimicznych (np. *My parents were glad and happy.*) lub dwóch wzajemnie wykluczających się wyrazów/wyrażeń (np. *I feel terrible and great.*), lub za pomocą równorzędnych wyrazów odnoszących się do jednego aspektu jest oceniana jako **odniósł się**.
7. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
8. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia jednocześnie.
9. Jeżeli uczeń traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź przez odpowiadanie na te pytania, nie dbając o precyzyjne przekazanie informacji wymaganych w każdym podpunkcie polecenia, prowadzi to do obniżenia punktacji za treść oraz może powodować obniżenie punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
10. Jeżeli uczeń realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, budzący wątpliwość, to wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że informacja dotyczy danego podpunktu polecenia i jest logicznie uzasadniona.
11. Jeżeli uczeń realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalno-gramatycznej, podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego uczeń tylko się odniósł (R→O), a podpunkt, do którego uczeń się odniósł, jako niezrealizowany (O→N).
12. Jeżeli uczeń realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w innym języku niż język egzaminu, to realizację podpunktu polecenia uznaje się za niekomunikatywną, np. *I chose koszykówkę.* (**nie odniósł się**). Jeżeli uczeń używa innego języka niż język egzaminu we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, to ten fragment nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np. *During one of the first training sessions we didn't have any equipment to climb bezpiecznie.* (**odniósł się i rozwinął**).

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	Wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu.
1 p.	Wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu.
0 p.	Wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z fragmentów trudnych do powiązania w całość.

1. W ocenie spójności rozważany jest poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie przelicza się jednak bezpośrednio liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności może również wynikać z nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny), np. *When we started to play, it will rain*.
3. Uczeń nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji w kryterium spójności i logiki wypowiedzi.
4. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności i logice, to uczniowi przyznaje się 2 punkty w kryterium spójności i logiki wypowiedzi.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	Zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań.
1 p.	Ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości.
0 p.	Bardzo ograniczony zakres środków językowych w znacznym stopniu uniemożliwiający realizację polecenia.

Przez pojęcie „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły*, *interesujący*, *fajny*, np. *My parents said they are proud of me.*

zamiast *My parents are happy.* W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. *There were too many people at the last training.* zamiast *Too many people came last time.*
Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły podstawowej w roku szkolnym 2022/23 na poziomie **A2** (w skali ESOKJ).

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy w znacznym stopniu zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (**nie ma potrzeby** liczenia słów i błędów). „Liczne" błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne" błędy w przypadku tekstu stosunkowo dłuższego.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź nie podlega ocenie, jeżeli jest:
   - nieczytelna LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy (np. napisana fonetycznie) LUB
   - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
2. Jeżeli wypowiedź została oceniona na 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach również przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
3. Jeżeli wypowiedź została oceniona na 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się maksymalnie 1 punkt. W takich pracach oznacza się błędy.
4. Jeżeli wypowiedź zawiera **40 wyrazów** lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
5. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach uczniów, którym przyznano takie dostosowanie

warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty* w danym roku szkolnym (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy dyslektyków to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej. Zasady te obowiązują również w ocenie prac uczniów, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.

6. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
7. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć oraz/lub fragmenty pracy całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U, bfr sql*, oznacza się jako błędy ortograficzne.
9. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
10. Jeżeli zdający umieścił w pracy napis *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.
11. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach pod warunkiem, że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *serial/film* „*M jak miłość*”, „*Świat Dysku*” *books*.
12. Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy. W liczbie słów uwzględniane są wszystkie wyrazy użyte w danej nazwie własnej, np. *I read Nowe Horyzonty.* – 1 błąd językowy – 2 wyrazy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

Oznaczanie błędów w wypowiedzi pisemnej

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie wyrazu kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją. Przez wyraz rozumie się jeden element oddzielony od innych przez biały obszar/spację, np. *at home* (2 wyrazy), *for a change* (3 wyrazy), *10.01.2023* (1 wyraz), *10 stycznia 2023* (3 wyrazy), *two thousand five hundred* (4 wyrazy).
2. Formy skrócone (*don't*, *can't*, *isn't*, *haven't* itd.) są liczone jako jeden wyraz.
3. Jako jeden wyraz liczone są:
   - wyrazy łączone dywizem, np. *well-built*, *twenty-four*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 wyraz.
5. Imię i nazwisko występujące w tekście są liczone według ogólnych zasad.
6. Podpis *XYZ* oraz inne fikcyjne dane nie są uwzględniane w liczbie wyrazów.
7. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. „buźki").
8. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu.

Uszczegółowienia do zadania 14.

Od niedawna uprawiasz nową dyscyplinę sportową. W e-mailu do kolegi z Wielkiej Brytanii:

- **poinformuj, jaką dyscyplinę sportową wybrałeś(-aś) i dlaczego właśnie tę**
- **napisz, jak zareagowali rodzice na Twoją decyzję o rozpoczęciu treningów**
- **opisz problem, który pojawił się podczas jednego z treningów.**

Hi John,
I've recently taken up a new sport and I've already had a few training sessions.

• **poinformuj, jaką dyscyplinę sportową wybrałeś(-aś) i dlaczego właśnie tę**
Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024: IV.5) Uczeń opisuje upodobania. IV.6) Uczeń wyraża i uzasadnia swoje opinie […]. V.3) Uczeń […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
• Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (poinformowanie o wybranej dyscyplinie sportowej oraz wskazanie powodu, dla którego to właśnie ją wybrał piszący), np. *I chose football, because I want to be a famous footballer.* • Jeżeli uczeń w minimalnym stopniu nawiązał tylko do jednego członu, tj.: a) poinformował, jaką dyscyplinę sportową wybrał, ale nie uzasadnił swojego wyboru, np. *I chose judo.* (nawiązanie do pierwszego członu, drugi człon niezrealizowany) LUB b) wyjaśnił powód, dla którego zaczął uprawiać sport, ale nie poinformował, o jaką dyscyplinę sportową chodzi, np. *I do sports because I want to be fit.* (nawiązanie do drugiego członu, pierwszy człon niezrealizowany), wówczas uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia. • Jeśli uczeń rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, uznaje się, że odniósł się do tego podpunktu polecenia, np. a) *I decided to practise running, especially long distance running.* (rozbudowana informacja o wybranej dyscyplinie sportowej, ale brak wskazania powodu, dla którego to właśnie ją wybrał piszący) b) *I have decided to take up some sports to be healthy. It is also good for my heart.* (rozbudowana informacja o powodzie, dla którego piszący zaczął uprawiać sport, ale brak wskazania dyscypliny sportowej, którą wybrał). • Należy uznać każdą komunikatywną wypowiedź, w której uczeń wskazuje **powód** wyboru właśnie tej dyscypliny sportowej. Przez powód rozumie się: a) cechę, która dla piszącego może być zaletą / kryterium wyboru danego sportu, np*. People are stronger thanks to swimming and that's why I chose this sport.* („odniósł się i rozwinął") b) cele, pragnienia i preferencje piszącego, które wpłynęły na jego decyzję o wyborze

danego sportu, np. *I don't like running, so I do gymnastics.* („odniósł się i rozwinął")
c) okoliczności i/lub osoby, które miały wpływ na decyzję piszącego o wyborze danego sportu, np. *I train volleyball, because my PE teacher advised me this sport.* („odniósł się i rozwinął").

- Wymagany jest spójnik „bo", „ponieważ" (*as*, *because*, *since* etc.), gdy z kontekstu nie wynika powód wyboru uprawianej dyscypliny sportowej, np. *I go jogging, because I've got a new smartwatch.* („odniósł się i rozwinął"), *I go jogging. I've got a new smartwatch.* („odniósł się").
- Jeśli informacje podane w pracy jednoznacznie wykluczają, że wybór piszącego dotyczy sportu, to taka realizacja tego podpunktu nie jest akceptowana, np. *I've started IT course, because I like playing computer games.* („nie odniósł się"), ALE *I've started e-sport, because I like playing computer games.* („odniósł się i rozwinął") / *I chose dance, because it is fun.* („odniósł się i rozwinął").

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
I train regularly. I often go out with my friends to the park.	I've decided to train handball. I want to be stronger and that is why I train. I do it because I love sport.	I love team sports so I train basketball. I play football, because I like running. I chose volleyball, because I can spend more time with my friends.

- **napisz, jak zareagowali rodzice na Twoją decyzję o rozpoczęciu treningów**

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024:
IV.1) Uczeń opisuje ludzi […].
IV.6) Uczeń […] przedstawia opinie innych osób.
IV.7) Uczeń wyraża uczucia i emocje.

- Reakcję rodziców na decyzję piszącego o rozpoczęciu treningów mogą stanowić:
  a) ich uczucia, emocje, np. *My parents were surprised.* („odniósł się")
  b) ich działania, czynności, np. *My parents congratulated me on my decision.* („odniósł się")
  c) ich opinie, np. *My parents say this sport is not for me.* („odniósł się")
  pod warunkiem, że jest to reakcja na decyzję piszącego o rozpoczęciu treningów.
- Akceptowana jest taka realizacja tego podpunktu polecenia, w której uczeń informuje o reakcji wyłącznie jednego z rodziców, np. *My mum wants to train with me from next week.* („odniósł się i rozwinął"). Akceptuje się również wyrażenie *my family.*
- Jako element rozwijający ten podpunkt polecenia traktuje się:
  a) informację o okolicznościach, w jakich rodzice zareagowali na decyzję piszącego o rozpoczęciu treningów, np. *I told my parents about my decision. They said they would help me.* („odniósł się i rozwinął")

b) uzasadnienie reakcji rodziców na decyzję piszącego o rozpoczęciu treningów, np. *My dad is really happy that I train football, because he also trained it when he was younger.* („odniósł się i rozwinął").

- Realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy, jeżeli:
  a) uczeń pisze o reakcji wyłącznie innych osób niż rodzice, np. *My friends were happy when they heard about my idea and want to train with me.* (R→O)
  b) uczeń pisze o spodziewanej reakcji rodziców, np. *My parents don't know yet but I think they won't be happy, they won't understand.* (R→O).
- Jeżeli uczeń opisuje reakcję rodziców na inne wydarzenie niż decyzja o rozpoczęciu przez niego treningów, to taka realizacja tego podpunktu polecenia nie jest akceptowana, np. *My parents were happy when they heard that Poland is best team in the Olimpic Games.* („nie odniósł się").

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
My brother likes my decision. (O→N) My dad is cheerful.	My mum told me: „Good luck". My parents were shocked. My father bought me a tennis racket.	My parents were surprised, but they didn't criticise me. My parents bought me new sports shoes so that I could run faster.

- **opisz problem, który pojawił się podczas jednego z treningów.**

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024:
IV.2) Uczeń opowiada o […] doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości […].
IV.3) Uczeń przedstawia fakty z przeszłości […].
V.3) Uczeń […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

- Z treści pracy musi wynikać, na czym polega problem, który pojawił się podczas jednego z treningów. Uczeń nie musi użyć słowa „problem", ale z kontekstu musi wynikać, że jest to sytuacja trudna, np. *During the training someone took our towels.* („odniósł się"), *On the first day of training I was really stressed, because I didn't know anyone.* („odniósł się i rozwinął").
- Przedstawiony przez ucznia problem może dotyczyć samego piszącego i/lub innych osób obecnych podczas treningu. Przez sformułowanie „problem" rozumie się:
  a) niepożądane zdarzenia, które miały miejsce podczas treningu (w tym również tuż przed i tuż po jego zakończeniu, o ile są związane z treningiem), np. *I fell down and couldn't play for some time.* („odniósł się i rozwinął") I/LUB
  b) trudne warunki, w których został przeprowadzony trening, dopóki kontekst nie wyklucza, że piszący uczestniczył w tym treningu, np. *The gym was too small.*(„odniósł się"), I/LUB
  c) złe samopoczucie piszącego i/lub innych osób obecnych podczas treningu, np. *I had a headache during the match.* („odniósł się").

- Zdający może używać różnych określeń na trening, np. *class*, *course*, *practice*.
- Jako element rozwijający ten podpunkt polecenia traktuje się wypowiedź, w której uczeń:
  a) precyzuje, kiedy dokładnie pojawił się problem podczas treningu, np. *Just before the end of the training I fell off my bike.* („odniósł się i rozwinął”)
  b) używa przymiotników określających charakter problemu, np. *The coach didn't come to the training. It was a big problem.* („odniósł się i rozwinął”), ALE *It was a big problem.* („nie odniósł się”)
  c) podaje informację na temat sposobu rozwiązania problemu, np. *We were very tired while training. Our coach let us rest for a while.* („odniósł się i rozwinął”)

  pod warunkiem że uczeń realizuje kluczowy element, czyli opisuje problem, który pojawił się podczas jednego z treningów.
- Zwroty/wyrażenia, za pomocą których uczeń **wzmacnia/podkreśla** problem, o którym informuje, są traktowane jako element rozwijający ten podpunkt polecenia, np*. I am so angry because..., He was sad that..., I wish I could..., Unfortunately I can't..., What a pity..., It's a disaster that...,* np. *Unfortunately my bike was not comfortable.* („odniósł się i rozwinął”), *My bike was not comfortable.* („odniósł się”), ALE *I had a problem and I was very sad.* („nie odniósł się”).
- Realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy, jeżeli uczeń opisuje problem, ale z kontekstu nie wynika, że pojawił się on podczas treningu / że jego skutki były odczuwane podczas treningu, np. *I was very thirsty.* (O→N), ALE *I was very thirsty at the training.* („odniósł się”).
- Realizacja tego podpunktu polecenia nie jest akceptowana, jeżeli z kontekstu wynika, że sytuacja opisywana przez ucznia nie jest problematyczna, np. *The training was not difficult, we played really well.* („nie odniósł się”).

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
We had a lot of problems while training. Marc came to the training with his brother.	There were not enough players. My friend broke his arm during the training.	We couldn't play, because it was raining heavily. Our coach was late and the gym was booked only till 8 p.m.